

**POLSKI ZWIĄZEK WĘDKARSKI
ZARZĄD GŁÓWNY**

ZASADY ORGANIZACJI SPORTU WĘDKARSKIEGO

CZĘŚĆ II.1

Sprawy sędziowskie.

**Główny Kapitanat Sportowy
Warszawa, grudzień 2018**
Uchwała Nr 101/XII/2018 ZG PZW z dnia 15.12.2018 r.

1. **REGULAMIN SĘDZIÓW WĘDKARSKICH.** (tekst jednolity)
 - 1.1. Podstawowym zadaniem sędziego jest czuwanie nad prawidłowym przebiegiem zawodów wędkarskich.
 - 1.2. Sędzią wędkarskim wszystkich szczebli może być każdy członek PZW, obywatel Rzeczypospolitej Polskiej, o nienagannej postawie, sprawny psychicznie i fizycznie, który ukończył 18 lat i uzyskał licencję sędziowską.
 - 1.3. Sędzią aktywnym uznany może być sędzia, który sędziował w danym roku co najmniej 5 zawodów.
 - 1.4. Ustala się następujący podział na klasy sędziowskie:
 - a) Sędzia klasy podstawowej:
 - w dyscyplinach wędkarskich;
 - w dyscyplinie rzutowej.
 - b) Sędzia klasy okręgowej:
 - w dyscyplinach wędkarskich;
 - w dyscyplinie rzutowej.
 - c) Sędzia klasy krajowej:
 - w dyscyplinach wędkarskich;
 - w dyscyplinie rzutowej.
 - 1.4.1. Licencje klasy międzynarodowej wydają organizacje do tego upoważnione, czyli Confederation Internationale de la Peche Sportive (CIPS), International Casting Sport Federation (ICSF).
 - 1.4.2. Posiadanie licencji klasy międzynarodowej nie zwalnia sędziego zawodów organizowanych przez PZW z posiadania licencji PZW.
 - 1.5. Wymagania stawiane sędziom:
 - a) Sędzią klasy podstawowej może zostać członek PZW, który wykaże się przed komisją egzaminacyjną, powołaną przez właściwy Okręgowy Kapitanat Sportowy (OKS), znajomością regulaminów zawodów w dyscyplinach wędkarskich lub w dyscyplinie rzutowej i praktyczną umiejętnością sędziowania.
 - b) Sędzią klasy okręgowej w dyscyplinach wędkarskich lub w dyscyplinie rzutowej może zostać aktywny sędzia klasy podstawowej danej dyscypliny, który po co najmniej 2 – letnim wykonywaniu funkcji sędziego, wykaże się przed komisją egzaminacyjną, powołaną przez właściwy OKS, znajomością zasad organizacji sportu wędkarskiego, regulaminów danej dyscypliny, przepisów dotyczących spraw sędziowskich oraz praktyczną umiejętnością sędziowania odpowiednich dyscyplin.
 - c) Sędzią klasy krajowej w dyscyplinach wędkarskich lub dyscyplinie rzutowej może zostać aktywny sędzia klasy okręgowej, o co najmniej 3 – letnim stażu w danej dyscyplinie, który wykaże się przed komisją egzaminacyjną, powołaną przez GKS, znajomością zasad organizacji sportu wędkarskiego, regulaminów danej dyscypliny, przepisów dotyczących spraw sędziowskich oraz praktyczną umiejętnością sędziowania na różnych funkcjach sędziowskich.
 - 1.6. Egzaminy na poszczególne klasy sędziowskie.
 - 1.6.1. Egzaminy na klasę podstawową i okręgową pozostają w gestii właściwych Okręgowych Kapitanatów Sportowych (OKS).
 - 1.6.2. Egzaminy na klasę krajową przeprowadzają członkowie Głównego Kolegium Sędziowskiego (GKSędz) działającego przy Głównym Kapitanacie Sportowym (GKS) Zarządu Głównego Polskiego Związku Wędkarskiego (ZG PZW), na wniosek właściwego OKS.

- 1.6.3. Wniosek powinien zawierać dane kandydata na sędziego klasy krajowej:
- imię i nazwisko;
 - data urodzenia;
 - adres zamieszkania;
 - przynależność do Okręgu PZW;
 - data wstąpienia do PZW;
 - nr i data przyznania licencji klasy okręgowej;
 - zdjęcie w formacie cyfrowym;
 - nr telefonu i adres email;
 - skan książeczki sędziowań wraz z wpisami potwierdzającymi aktywność sędziowską.
- 1.6.4. Terminy egzaminów na klasę krajową oraz skład Komisji Egzaminacyjnej ustala się indywidualnie na wniosek przewodniczącego GKSędz.
- 1.6.5. Członkami komisji egzaminacyjnej muszą być sędziowie.
- 1.6.6. Kandydat który zakończył egzamin na sędziego klasy krajowej wynikiem negatywnym, do powtórnego egzaminu może przystąpić po upływie 12 miesięcy od daty ogłoszenia wyniku egzaminu.
- 1.7. Tytuły i licencje sędziowskie przyznają:
- a) Sędziemu klasy podstawowej i okręgowej Zarządy Okręgów na wniosek okręgowych kapitanatów sportowych.
 - b) Sędziemu klasy krajowej – GKS.
 - c) Sędziemu klasy międzynarodowej - Federacja C.I.P.S., I.C.S.F.
- 1.8. Prawa i obowiązki sędziego.
Sędzia powinien:
- a) Pełnić funkcje sędziowskie w zawodach zgodnie z postanowieniami regulaminów zawodów wędkarskich oraz Regulaminu Sędziów PZW.
 - b) Przestrzegać zasad etyki sportowej i wędkarskiej oraz dbać o jej wdrażanie na imprezach sportowych.
 - c) Korzystać z wyróżnień za pracę społeczną w ramach przepisów obowiązujących w PZW oraz otrzymywać bezpłatnie licencję i odznakę sędziowską.
 - d) Uczestniczyć w kursach i zgrupowaniach organizowanych dla sędziów przez właściwy kapitanat sportowy.
 - e) Informować właściwy kapitanat sportowy (najpóźniej do 3 dni po zakończeniu zawodów) o stwierdzonych podczas zawodów wykroczeniach zawodników, organizatorów lub sędziów.
- 1.9. Sędziemu, wyznaczonemu do sędziowania poza miejscem zamieszkania, przysługuje zwrot kosztów podróży wg przepisów obowiązujących w PZW, oraz odpłatność za sędziowanie według ustalonych stawek przez GKS.
- 1.10. Ważność licencji sędziowskiej wynosi 3 lata.
- 1.11. Licencje klasy podstawowej i okręgowej przedłuża Okręgowy Kapitanat Sportowy.
- 1.11.1. OKS winien przeprowadzić weryfikację sędziów klasy podstawowej i okręgowej w przypadku wprowadzenia zmian w regulaminach lub w razie wyraźnego braku aktywności sędziego, nie rzadziej niż raz na 3 lata.
- 1.12. Weryfikację sędziów klasy krajowej przeprowadza GKS z inicjatywy własnej raz na 3 lata lub na wniosek właściwego OKS.
- 1.13. Sędzia, który nie zaliczy weryfikacji z wynikiem pozytywnym zostaje przeniesiony o jedną klasę niżej, a sędzia klasy podstawowej traci licencję sędziowską.

- 1.14. Skład zespołów sędziowskich poszczególnych imprez sportowych jest ustalany przez kapitanaty sportowe w porozumieniu z upoważnionym członkiem prezydium:
- W zawodach na szczeblu koła, klubu Główna Komisja Sędziowska powinna składać się z sędziów klasy co najmniej okręgowej, a w szczególności sędzia główny.
 - W zawodach na szczeblu ogólnopolskim Główna Komisja Sędziowska musi składać się z sędziów klasy krajowej.
 - Na Mistrzostwa Polski, zawody z cyklu Grand Prix Polski (GPP) i Puchar Polski (PP), Główny Kapitanat Sportowy wyznacza sędziego głównego spośród sędziów klasy krajowej.
 - Koszty udziału sędziego głównego w Mistrzostwach Polski pokrywa ZG PZW.
 - Koszty udziału sędziego głównego w imprezach z cyklu GPP i PP stanowią koszty organizacyjne zawodów.
- 1.14.1. Sędzia główny zobowiązany jest do przekazania do GKS pisemnego sprawozdania zawierającego ocenę wszystkich faz rozgrywania zawodów w zakresie i na druku ustalonym przez GKS (zał. Nr 1).
- 1.15. Całością spraw sędziowskich, a w szczególności organizacją szkolenia sędziów, naborem kandydatów, przeprowadzaniem egzaminów, typowaniem obsad komisji sędziowskich na imprezy, oceną aktywności sędziów, ich weryfikacją, kierują kolegia sędziowskie działające przy OKS i GKS, w składzie co najmniej 5-cio osobowym.
- 1.16. Przewodniczącym kolegium sędziowskiego jest członek kapitanatu sportowego.
- 1.17. Ukazanie sędziego za wykroczenia popełnione w czasie pełnienia funkcji następuje po uprzednim przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego przez Podkomisję ds. dyscypliny przy GKS, w oparciu o uchwalone przez ZG PZW „Przepisy dyscyplinarne sportu wędkarskiego PZW”.
- 1.18. Ewidencję sędziów prowadzą:
- Okręgowy Kapitanat Sportowy – dla sędziów klasy podstawowej, klasy okręgowej i klasy krajowej (w zakresie kart ewidencyjnych).
 - Główny Kapitanat Sportowy – dla sędziów klasy międzynarodowej i klasy krajowej (w zakresie imiennych wykazów aktywnych sędziów).

2. SĘDZIOWANIE ZAWODÓW.

2.1. Komisja sędziowska.

2.1.1. Dyscypliny wędkarskie:

- Komisję sędziowską stanowią: sędzia główny, zastępcy sędziego głównego, sędzia sekretarz, sędziowie sektorowi, sędziowie wagowi (miarowi) oraz sędziowie kontrolni;
- Główną Komisję Sędziowską stanowią: sędzia główny, zastępca sędziego głównego, sędzia sekretarz, sędziowie sektorowi.
- Podczas zawodów na szczeblu koła, klubu, okręgu o ilości sędziów decyduje organizator, natomiast na szczeblu centralnym o ilości sędziów decyduje organizator w porozumieniu z GKS.
- Na zawodach międzynarodowych powołuje się jednego sędziego na jednego zawodnika.

2.1.2. Dyscyplina rzutowa:

- Komisję sędziowską stanowią: sędzia główny, zastępcy sędziego głównego, sędzia sekretarz, kierownicy rzutni oraz sędziowie punktowi.
- Główną Komisję Sędziowską stanowią: sędzia główny, zastępcy sędziego głównego, sędzia sekretarz i kierownicy rzutni.
- Zaleca się obsadę minimum: kierownik rzutni i 1-2 sędziów punktowych na każdej rzutni, którzy mogą dzielić się obowiązkami.

2.2. **Obowiązki komisji sędziowskiej:**

- a) Dokonuje lustracji terenu zawodów i jego zgodności z wymogami regulaminu oraz sprawdza wykonanie innych urządzeń niezbędnych do prawidłowego i bezpiecznego rozegrania zawodów.
- b) Przed przyjęciem od organizatorów terenu zawodów, komisja sędziowska może zażądać usunięcia stwierdzonych braków i nieprawidłowości.
- c) Dokonuje odprawy kierowników lub zawodników ekip, omawiając kwestie organizacyjne, istotne postanowienia regulaminu, czas trwania zawodów i rodzaje sygnałów.
- d) Przeprowadza losowanie.
- e) Rozpatruje protesty (odwołania) i o powziętych decyzjach powiadamia zainteresowane osoby.
- f) Waży, mierzy przedłożone przez zawodnika ryby i dokonuje obliczenia wyników w poszczególnych klasyfikacjach.
- g) Ogłasza wyniki zawodów.

2.3. **Obowiązki i uprawnienia członków komisji sędziowskiej.**

2.3.1. Sędzia główny:

- a) Czuwa nad prawidłowym i sprawnym przebiegiem zawodów.
- b) Przeprowadza odprawę z komisją sędziowską celem omówienia spraw związanych z prawidłowym przebiegiem zawodów.
- c) Przydziela sędziom funkcje.
- d) Wyklucza sędziów popełniających poważne błędy lub nie wypełniających swoich obowiązków.
- e) Uchyła lub prostuje omyłkowe decyzje sędziów oraz rozstrzyga kwestie sporne.
- f) Wyklucza zawodników dopuszczających się wykroczeń nie licujących z zachowaniem sportowca.
- g) Dokonuje odprawy z kierownikami ekip lub zawodnikami i nadzoruje losowanie;
- h) Ogłasza wyniki zawodów.
- i) Rozpatruje protesty, które wpłynęły w formie pisemnej wraz z kwitem opłaconego wadium.
- j) Decyzja sędziego głównego jest ostateczna i obowiązkowo musi być dołączona do protokołu zawodów.

2.3.2. Zastępca sędziego głównego:

- a) Wykonuje zadania zlecone przez sędziego głównego.
- b) W razie niedyspozycji sędziego głównego lub z jego upoważnienia przejmuje jego prawa i obowiązki.

W indywidualnych przypadkach można odstąpić od powoływania zastępcy sędziego głównego. W takiej sytuacji, obowiązki zastępcy przejmuje sędzia sekretarz, lub jeden z sędziów sektorowych. Decyzję podejmuje organizator za zgodą sędziego głównego.

2.3.3. Sędzia sekretarz:

- a) Prowadzi sekretariat zawodów.
- b) Przygotowuje numery do losowania, listy zawodników i zestawienia wyników.
- c) nadzoruje wypełnianie kart startowych zawodników i wręcza je sędziom sektorowym, a po zakończeniu zawodów dołącza je do protokołu.
- d) Sporządza protokół zawodów i przekazuje go organizatorom w ciągu trzech godzin od czasu oficjalnego zakończenia zawodów.
- e) W trakcie trwania zawodów potwierdza sędziom fakt sędziowania w ich książeczce ewidencji sędziowań.

2.3.4. Sędzia sektorowy:

- a) Czuwa nad prawidłowym przebiegiem zawodów w swoim sektorze, a w szczególności nadzoruje pracę sędziów kontrolnych.
- b) Sprawdza czy zawodnicy i sędziowie zajęli właściwe stanowiska i informuje o tym sędziego głównego, wręcza sędziom kontrolnym karty startowe zawodników.
- c) Bierze udział w ważeniu (mierzeniu) ryb w swoim sektorze, jest odpowiedzialny za poprawność tych pomiarów.
- d) Przekazuje sędziemu głównemu zgłoszone protesty (odwołania), które wpłynęły na piśmie.
- e) Bierze udział w kontrolnym sprawdzeniu ilości przygotowanej zanęty i przynęty oraz długości używanych wędzisk, jest odpowiedzialny za prawidłowe wykonywanie tych pomiarów.

2.3.5. Sędzia wagowy (miarowy):

- a) Waży (mierzy) złowione ryby w obecności sędziego sektorowego, sędziego kontrolnego oraz zawodnika lub jego przedstawiciela.
- b) Sprawdza czy ryby przedstawione do wagi nie mają w organizmie elementów zwiększających sztucznie ich ciężar lub nie są celowo uszkodzone (złamany kręgosłup) i nie mają znamion nieświeżej ryby.
- c) Rejestruje uzyskany wynik w karcie startowej zawodnika potwierdzając to podpisem swoim i zawodnika lub jego przedstawiciela.
- d) Bierze udział w kontrolnym sprawdzeniu ilości przygotowanej zanęty, i przynęty oraz długości używanych wędzisk.

2.3.6. Sędzia kontrolny:

- a) Czuwa nad sprawnym przebiegiem zawodów nie dopuszczając do ich zakłócenia przez osoby postronne.
- b) Zwraca uwagę na przestrzeganie regulaminu zawodów przez zawodników, kierowników drużyn i trenerów, zwłaszcza pod kątem zajęcia stanowiska zgodnie z losowaniem.
- c) Rejestruje na karcie startowej złowione i zgłoszone przez zawodnika ryby, odnotowuje długość ryby, gatunek oraz godzinę i minutę zgłoszenia potwierdzając podpisem własnym i zawodnika.
- d) Notuje na karcie startowej zawodnika naruszenie przez niego regulaminu, czas i charakter tych wykroczeń, informując o tym sędziego sektorowego, a po zakończeniu zawodów referuje to na posiedzeniu Głównej Komisji Sędziowskiej.
- e) Informuje zawodnika o dokonanych w karcie startowej uwagach.
- f) Przekazuje ryby sędziemu wagowemu (miarowemu) i jest obecny przy ich ważeniu (mierzeniu), uzyskuje podpis zawodnika akceptujący uzyskany wynik.

2.3.7. Sędzia kierownik rzutni (w zawodach rzutowych):

- a) Czuwa nad prawidłowym przebiegiem zawodów na swojej rzutni, a w szczególności nadzoruje pracę sędziów punktowych, z którymi dzieli się obowiązkami.
- b) W sprawach spornych punktów decyduje o ważności rzutu.
- c) Wywołuje zawodnika na start wg listy ułożonej w wylosowanej kolejności zgodnie z harmonogramem startów.
- d) Sprawdza sprzęt, przeprowadza kontrolę i daje sygnał do startu.
- e) Kontroluje czas i na żądanie przypomina o ilości rzutów i upływie czasu.
- f) Ocenia zgodność wykonywanych rzutów z regulaminem i przyznaje punkty podając wynik zawodnikowi po każdym rzucie.
- g) Oznacza i mierzy rzuty odległościowe.

- h) Decyduje o przyznaniu dodatkowego czasu w razie awarii, powtórzeniu rzutu, zmianie kolejności startowej.
- i) Sprawdza w konkurencjach muchowych przed startem, czy mucha jest zgodna z regulaminem.

2.3.8. Sędzia punktowy (w zawodach rzutowych):

- a) Po zakończeniu konkurencji przeprowadza losowanie kontroli sprzętu zawodnika.
- b) Notuje w karcie zawodnika uzyskane wyniki.
- c) Po zakończeniu konkurencji zbiera podpisy (zawodnika i sędziego) i przekazuje oryginał karty startowej sędziemu sekretarzowi.

W wyjątkowych sytuacjach, na rzutni może być tylko jeden sędzia pełniąc jednocześnie funkcję kierownika rzutni i sędziego punktowego.

2.3.9. Sędzia sekretarz (dodatkowo w zawodach rzutowych):

- a) Sumuje wyniki w poszczególnych wielobojach i ustala zajęte miejsca.
- b) Przekazuje sędziemu głównemu nazwiska zawodników którzy osiągnęli identyczne wyniki punktowe w poszczególnych konkurencjach i powinni stanąć do rozgrywek barażowych.

2.4. Na zawody ogólnopolskie może zostać powołany obserwator z ramienia GKS.

2.4.1. Obserwator podczas zawodów dokonuje kontroli zgodności przeprowadzania zawodów z obowiązującymi regulaminami.

2.4.2. Protokół z zawodów sporządzony przez obserwatora (zał. nr 4) powinien zostać dostarczony do GKS nie później niż 14 dni po zakończeniu zawodów.

2.5. **Protokół zawodów.**

Protokół zawodów powinien zawierać:

- datę i miejsce zawodów ze wskazaniem organizatora;
- skład głównej komisji sędziowskiej;
- ocenę przygotowania organizacyjnego zawodów;
- liczbę zawodników i zespołów zgłoszonych, startujących i zdyskwalifikowanych z podaniem powodów ich dyskwalifikacji;
- kolejność zawodników i zespołów według uzyskanych wyników;
- wykaz nagród i upominków wręczonych zawodnikom i drużynom;
- ewentualne protesty i sposób ich załatwienia;
- podpisy członków głównej komisji sędziowskiej;
- termin przesyłania protokołów z Mistrzostw Polski i zawodów Grand Prix Polski do biura ZG PZW - 14 dni.

.....
Miejscowość, data

NOTATKA

z przebiegu zawodów -

Data zawodów: liczba tur: w godz.:

Miejsce zawodów: woda

Organizator:

Liczba drużyn: zawodników: w tym kadra:

Sędzia główny - liczba sędziów:

Zakwaterowanie i wyżywienie:

.....

.....

Ocena przygotowania zawodów:

.....

.....

Dyskwalifikacje:

.....

.....

.....

Protesty :

.....

.....

Odwołania:

.....

Ocena pracy Komisji Sędziowskiej:

.....

.....

Uwagi dotyczące przebiegu zawodów:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
(podpis sędziego głównego)

DECYZJA

Głównej Komisji Sędziowskiej
W związku z wniesieniem protestu przez Kol.
z w sprawie:.....
.....

Główna Komisja Sędziowska w składzie:

Sędzia główny:

Z-ca sędziego głównego:

Sędzia sekretarz:

Sędziowie sektorowi:

po zapoznaniu się z:

odwołaniem – protestem Kol. (w załączeniu)

wysłuchaniu świadka/ów Kol.

wysłuchaniu wyjaśnień Kol.

Postanawia

na podstawie Zasad Organizacji Sportu Wędkarskiego Część rozdz. str. pkt.
.....
.....

Kol. przysługuje prawo złożenia
odwołania na piśmie do **sędziego głównego** w ciągu **30 minut** od otrzymanej decyzji, po wpłaceniu
w biurze zawodów wadium, w wysokości zł.

Otrzymałem :

Dnia

Godz.

Podpisy komisji:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
/podpis zawodnika /

.....
Miejscowość, data

DECYZJA Nr

Sędzia główny zawodów

(imię i nazwisko sędziego głównego)

rozpatrzył odwołanie zgłoszone przez

.....
.....
.....

i po zapoznaniu się z

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

podjął decyzję

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.Zgodnie z pkt.część:..... Zasad Organizacji Sportu Wędkarskiego.

orzeka:

- zwrot wpłaty wadium *
- przekazanie wpłaty wadium na konto sportu ZG PZW*.

.....
podpis sędziego głównego

* niepotrzebne skreślić

.....
Miejscowość, data

NOTATKA OBSERWATORA

Z zawodów -

Data zawodów:

Miejsce zawodów:

Organizator:

Ocena zawodów:

Wnioski:

.....
podpis obserwatora

Instrukcja:

Ocena obserwatora powinna skupić się na następujących etapach zawodów:

- proces zapisu i przyjmowania zawodników;
- ceremonia otwarcia (zgodność z wytycznymi);
- odprawa z kierownikami ekip;
- przebieg zawodów (przestrzeganie ZOSW w danej dyscyplinie, przygotowanie łowiska i ogólnie terenu zawodów, proces obliczania wyników oraz szybkość ich publikacji);
- ocena pracy komisji sędziowskiej, (kompetencje, zaangażowanie, przygotowanie, współpraca sędziego głównego z całą komisją sędziowską);
- ceremonia zamknięcia. (zgodność z wytycznymi).

Ocena powinna być rzetelna, obiektywna i pozbawiona emocji. Obserwator powinien również zapisać wnioski które mogą być pomocne przy organizacji kolejnych zawodów danego typu.